

הסרת הפחם מראש הפתילה

כשהנר דולק זמן מה, ראש הפתילה נעשה פחם, ואינו דולק טוב, ועל ידי הסרתו הוא חוזר ודולק טוב, ומותר לעשות זאת ביום טוב [וענין זה נקרא למחוט את הנר והוא מבואר בגמרא בדף ל"ב].

ולאחר שכבה הנר, גם כן נותר בראש הפתילה מעט פחם, וכדי שידלק מהר כשיחזור וידליקו אותו, מסירים אותו קודם ההדלקה, וגם דבר זה מותר לעשותו ביום טוב, [וענין זה נקרא קנבא, והוא מבואר בסוגיתנו בשם רב].

כיבוי הנר ביום טוב לצורך הנאת תשמיש

כלל בדינינו, שאסור לשמש מטתו לאו הנר. והרוצה לשמש מיטתו ביום טוב, ונר דולק שם, יצא לבית [=חדר] אחר. ואם אין לו חדר אחר, יעשה מחיצה [בסדין] בינו לבין הנר. ואם אינו יכול לעשות מחיצה יכפה כלי על גבי הנר. אבל לכבות את הנר לצורך תשמיש המטה אסור, כי הכיבוי אסור ביום טוב אפילו לצורך הנאת יום טוב.

כן הורה אבא בר מרתא לאביי. ומבואר שהוראה זו היא **כדעת חכמים^נ, האומרים, שלא הותרו מלאכות ביום טוב אלא לצורך אוכל נפש בלבד.**

אבל לדעת רבי יהודה, האומר, שהותרו מלאכות ביום טוב לכל צרכי הנאה, הותרו גם לצורך זה, ומותר לכבות את הנר בשביל תשמיש המטה.

כיבוי בקעת ביום טוב

כיבוי חתיכת עץ ביום טוב משום שחש עליה שלא תשרף, אסור הוא לדברי הכל, כי אין זה צורך יום טוב.

ונחלקו חכמים, מה הדין כשרוצה לכבות אותו כדי שלא יתמלא ביתו או תבשילו עשן.

לדעת רבי יהודה – מאחר שרוצה לכבות לצורך יום טוב, שלא יתמלא ביתו עשן,

^נ ואם תאמר, והא אגן פסקינן לקמן הלכה כרבי יהודה. ויש לומר, דמסיק עליה, ואין מורין כן. אי נמי יש לומר דהא דשרינן מדרשה דלכס, היינו דוקא בדבר שהוא אוכל נפש, אבל בדבר שאינו אלא לתשמיש בעלמא, וכן שלא תתעשן הקדרה, אסור. [תוס'].